

Vergaderjaar 2020–2021

32 861

Beleidsdoorlichting Infrastructuur en Waterstaat

Nr. 67

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 augustus 2021

In de brief van mijn ambtsvoorganger van 11 september 2020 (Kamerstuk 32 861, nr. 62) is aangegeven dat in 2022 een beleidsdoorlichting van beleidsartikel 20 (Lucht en Geluid) van de begroting van Infrastructuur en Waterstaat (HXII) zal plaatsvinden voor het onderdeel geluid. Hierbij informeer ik u over de opzet van deze beleidsdoorlichting. Dit is conform de wens van de Kamer om voorafgaand aan de uitvoering van elke beleidsdoorlichting hierover geïnformeerd te worden¹.

Ik zal achtereenvolgens ingaan op:

- de doelstelling en het budgettaire beslag voor zover betrekking hebbend op het artikel,
- de reikwijdte van deze beleidsdoorlichting, en
- de onderzoeksvragen, aanpak, organisatie en planning.

Doelstelling beleidsdoorlichting en budgettaire beslag

Geluid is op een hoorbare en dus heel directe manier van invloed op de kwaliteit van de leefomgeving. Naast (ernstige) hinder kan blootstelling aan hoge geluidniveaus de gezondheid negatief beïnvloeden. Het geluidbeleid richt zich op het voorkomen of beperken van (ernstige) hinder en gezondheidseffecten. Voor bestaande situaties waar reeds sprake is van te hoge geluidbelastingen door verkeerslawaai, is een saneringsoperatie in uitvoering.

Doelstelling van de beleidsdoorlichting is het bepalen van de doeltreffendheid en doelmatigheid van de geluidsanering bij wegen in beheer bij provincies, gemeenten en waterschappen. Het gaat om drukke wegen met een hoge geluidbelasting, zoals N-wegen en doorgaande wegen binnen de bebouwde kom.

¹ Motie van het lid Harbers c.s., Kamerstuk 34 000, nr. 36.

Onderstaande tabel toont het budgettaire beslag van het geluidbeleid op basis van de begroting lenW 2021. De eerste rij bedragen betreft de uitvoeringskosten van de bijdrageregeling voor de sanering verkeerslawaaï, en de tweede rij het budget voor de bijdrageregeling (Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï).

Bedragen in k€	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Uitvoering geluidsanering	2.937	2.818	2.786	2.979	3.692	3.891	3.171
Bijdrage aan medeoverheden, Uitvoering geluidsanering	23.941	21.285	21.635	17.480	22.552	21.452	22.042

Reikwijdte van deze beleidsdoorlichting

In 2015 heeft het RIVM een eerste beleidsdoorlichting uitgevoerd voor het onderdeel geluid van artikel 20, hoofdstuk XII van de rijksbegroting. Hieruit zijn aanbevelingen voortgekomen die in de afgelopen jaren zijn uitgewerkt. Een belangrijke rol was daarbij weggelegd voor de nieuwe geluidregels onder de Omgevingswet. Begin 2021 is deze nieuwe regelgeving, het Aanvullingsspoor geluid Omgevingswet, afgerond met de publicatie van de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet².

Ook de beleidsdoorlichting van 2022 zal zich richten op het onderdeel geluid van artikel 20, hoofdstuk XII van de rijksbegroting. Voor het onderdeel lucht op dit beleidsartikel is een beleidsdoorlichting uitgevoerd over het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht in 2019 (Kamerstuk 30 175, nr. 340).

De beleidsdoorlichting geluid beperkt zich in hoofdzaak tot de resultaten die bereikt zijn in de periode 2015–2021 onder het bestaande recht (Wet geluidhinder), en de doelmatigheid en doeltreffendheid daarvan. Deze resultaten worden ieder jaar ook samengevat in het Jaarverslag over de begroting van lenW (HXII). Voor zover beschikbaar wordt bij de evaluatie ook betrokken de wijze waarop invulling is gegeven aan de aanbevelingen uit 2015. In ieder geval wordt ingegaan op verwerking van de aanbevelingen in de nieuwe geluidsaneringsregels onder de Omgevingswet. Een doorlichting gericht op evalueren van de werking van het nieuwe stelsel voor geluidsanering is voorzien in 2027, in lijn met de voor dat moment geplande bredere evaluatie van de Omgevingswet in overeenstemming met artikel 23.9 Omgevingswet.

De beleidsdoorlichting gaat niet over de geluidsaneringsplannen voor rijkswegen en hoofdspoorwegen. De geluidsanering langs rijksinfrastructuur wordt uitgevoerd op basis van de Wet milieubeheer en valt onder de begrotingsartikelen 14 (Wegen en Verkeersveiligheid) en 16 (Openbaar Vervoer en Spoor). Financiering vindt plaats uit het Infrastructuurfonds. De doeltreffendheid en doelmatigheid van de budgetten voor naleving van geluidproductieplafonds en geluidmaatregelen die in het kader van weg- en spoorprojecten worden getroffen, vallen eveneens niet onder artikel 20 en daarmee niet onder deze doorlichting. Voor rijkswegen zijn de sanering en de naleving van geluidproductieplafonds opgenomen in de Beleidsdoorlichting Wegen en Verkeersveiligheid van 2017 (Kamerstuk 32 861, nr. 27). Voor hoofdspoorwegen zijn geluidmaatregelen opgenomen in de Beleidsdoorlichting spoorbeleid van 2018 (Kamerstuk 32 861, nr. 41). De budgetten voor de sanering bij rijksinfra zullen ook bij de eerstvolgende evaluaties betrokken worden. Voor Wegen en Verkeersveiligheid is deze gepland voor 2023/2024; voor Openbaar Vervoer en Spoor is deze nog niet gepland.

² Stb. 2020, nr. 83 (9 maart 2020), nr. 557 (28 december 2020) en Stcrt. 2021, nr. 15868 (26 maart 2021).

Onderzoeksvragen, aanpak, organisatie en planning

De beleidsdoorlichting zal, gezien de beperkte scope, door het departement in eigen beheer worden uitgevoerd. Er zal een begeleidingscommissie voor het onderzoek worden ingesteld, met deelname van het RIVM en van een onafhankelijke deskundige buiten de overheid. Met deze commissie wordt het plan van aanpak voor de beleidsdoorlichting besproken. Ook zal de commissie worden gevraagd commentaar te geven op twee versies van het conceptrapport, en om aanbevelingen te formuleren voor IenW. Hiermee wordt de kwaliteit en onafhankelijkheid van het onderzoek geborgd.

De doorlichting zal uitmonden in een rapportage die antwoord geeft op de onderzoeksvragen zoals beschreven in de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek. Aanvullend wordt de vraag beantwoord hoe de aanbevelingen uit de vorige beleidsdoorlichting zijn opgevolgd.

Het onderzoek zal gebruik maken van beschikbare evaluatierapporten uit de periode 2015–2021. Beschikbaar zijn in ieder geval een evaluatie van de blootstelling aan geluid van de woningen die onder de saneringsregeling vallen en evaluaties van de beschikbaarheid, effecten en kosten van geluidmaatregelen. Net als in de vorige beleidsdoorlichting zullen de gegevens die Bureau Sanering Verkeerslawaaï over de sanering bijhoudt, worden geanalyseerd op kosten en effectiviteit van maatregelen. Daarbij worden de gemiddelde saneringskosten per woning bepaald en zo mogelijk nader verklaard.

Ik verwacht het eindrapport en het oordeel van de onafhankelijke deskundige eind 2022 aan uw Kamer te kunnen aanbieden, voorzien van een kabinetsreactie.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S.P.R.A. van Weyenberg